

СТАНОВИЩЕ

От проф. дн Лучия Малинова относно дисертационния труд на Тема:

„Художествено-естетическото развитие-основа за интегриране на образователното съдържание в предучилищна възраст“

с докторант Милена Емилова Кирниколова

за ПРИСЪЖДАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР“ в направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)

Темата на дисертационния труд е изключително актуална и значима, което се определя от следното:

Първо, в условията на все по-нарастващата глобализация във всички сфери на живота да се търсят различни подходи по отношение на естетическото развитие на децата. Педагозите и цялата научна общност, разполагат със сериозни и научно обосновани средства и методи за усвояване на знания и въздействие върху умственото развитие на децата, но все още твърде малко са възможностите им за ефективно влияние върху художествено-естетическото развитие. От десетилетия насам, формата под която протича художествено-естетическото възпитание в предучилищна възраст зависи най-вече от уменията и отношението на педагога към този проблем. Похвати за обучение в тази посока присъстват в образователните направления на програмните системи, но те са засегнати косвено само в рамките на даденото образователно направление.

Второ, изследването обхваща всички онези събития, които са довели до промяна в опита и начините, по които се осмисля и преподава всичко свързано с художествено-естетическото развитие. Към тези рамки на работата се налага да се добавят и всички централни понятия, засягащи културата и обучението свързано с изкуството. В контекста на въпроса за глобалното значение на този сложен и комплексен проблем се свързва и проследява динамиката във функциите на възпитателната роля на изкуството. Прагматичният аспект на изследването засяга конкретни модели, използвани днес в предучилищното образование. Така проучването отразено в дисертационния труд от тази гледна точка протича в две направления – теоретическата същност на необходимостта от запознаването със съществуващите в европейската практика модели, доколкото те се опитват да насочат децата към интерпретация, актуализацията на заложените в тях възможности, както и да търсят нов опит в естетическия процес, както и собствената дейност на субектите, и динамичното, вариативно, своеобразно развитие, като тя изисква специално внимание доколкото е съобразена с възможността да се достигне до по-дълбоката

творческа сетивност на децата, обучаващи се в сферата на предучилищното образование.

Във връзка с необходимостта от подобряване нивото на художествено-естетическото развитие на децата от предучилищна възраст се оказва, че това е изключително важен аспект в цялостното им личностно развитие, тъй като това е възрастта, в която те съзнателно възприемат ценностните и морални категории за живота и се изграждат душевно и емоционално. На тази основа в дисертационния труд са заложили три хипотези. **Първата** е във връзка с използването на игрите в обучението (дидактически и интерактивни) и тяхното въздействие върху художествено – естетическото развитие. **Втората** хипотеза се базира на използването на педагогически ситуации, които интегрират всички образователни направления, съдържащи в себе си елементи за художествено-естетическото развитие и въздействието на тези интегриращи образователните направления ситуации върху процеса на подобряване качествата на децата от предучилищна възраст. А **третата** е свързана с основния проблем, който изследваме – връзката между подобряване нивото на художествено-естетическото развитие на децата от предучилищна възраст и интегриране на образователното съдържание от направленията на програмните системи за обучение в тази възраст.

Задачите и методите заложили в дисертацията са:

1. Да се проведе подбор на децата, участващи в педагогическия експеримент, съобразно възрастта им.

2. Да се състави план за провеждане на обучение относно запознаване на участниците в експеримента-децата и педагозите, със спецификата при провеждане на игрите и дейностите включени в разработените ситуации, включени в педагогическия експеримент.

3. Да се направи входящ тест за установяване нивото на развитие на естетико - художествените ценности на децата от групите, в които се провежда експеримента.

4. Да се организира разделянето на децата на експериментална и контролна група по възрастов принцип и според установените резултати от проведения контролен тест за ниво на развитие на естетико – художествените ценности.

5. Да се проведе анкета с децата от групите с помощта на учителите на групите, с цел установяване нивото на промяна у поведението на децата от експерименталната и контролна група, изясняващо въздействието на учебно-игровите ситуации върху промяна на естетическия мироглед на изследваните деца.

6. Да се извършат необходимите статистико - математически анализи на резултатите от проведеното изследване.

Заклучението и изводите доказват, че подходът, който се прилага в този модел на научен експеримент, дава идея, как е възможно чрез

взаимодействие и единство между съдържанието на образователните направления, и извличайки елементите за подобряване на художествено-естетическо развитие от всяко от тях, да се въздейства комплексно и всеобхватно върху този толкова важен за децата от тази възраст проблем. Необходимо е да се обърне персонално внимание на художествено-естетическото развитие на децата, като системно се прилагат в обучението им ситуации, които интегрират съдържанието на образователните направления в едно с художествено-естетическите елементи и дейности, включени в тях.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение, както и на Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Приложеният към него автореферат отразява същността на изследването и коректно представя приносите от него.

Въз основа на актуалността и значимостта на проблема в дисертационния труд, предлагам на научното жури да присъди на Милена Емилова Кирниколова образователната и научна степен „доктор“.

София, 28.08.2020 г.

проф. дн Лучия Малинова